

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1530/2023/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Domonyai Alexa, a tanács elnöke
Dr. Schmidt Péter, előadó bíró
Dr. Gimesi Ágnes, bíró
Dr. Kardos Andrea, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró

Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. július 9.
Az ügy tárgya: lopás büntette és más bűncselekmények
Terhelt(ek): terhelt2 és társa (Terhelt1 II. rendű terhelt)

Elsőfok: Veszprémi Járásbíróság, 15.B.817/2021/117/I. számú ítélet, tárgyalás,
2023. március 14.
Másodfok: Veszprémi Törvényszék, 3.Bf.215/2023/11/I. számú végzés, tanácsülés,
2023. október 16.

Az indítvány előterjesztője: II. rendű terhelt
Az indítvány iránya: a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette és más bűncselekmények miatt terhelt2 és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben Terhelt1 II. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprémi Járásbíróság 15.B.817/2021/117/I. számú ítélete és a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.215/2023/11/I. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Veszprémi Járásbíróság a 2023. március 14. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 15.B.817/2021/117/I. számú ítéletében a 2019. február 27. napjától 2019. március 2. napjáig őrizetben volt Terhelt II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett lopás büntetében, mint társtettet [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont, (4) bekezdés b) pont]; folytatólagosan elkövetett lopás büntetében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bc) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont], mint társtettet; lopás vétségében, mint társtettet [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bc) alpont]; lopás büntetében, mint társtettet [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont]; lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) és bc) alpont]; kábítószer birtoklásának vétségében [Btk. 178. § (6) bekezdés].

[2] A járásbíróság ezért, mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 3 év 8 hónap fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyek gyakorlásától eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a II. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. A bíróság a II. rendű terhelt által 2019. február 27. napjától 2019. március 2. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte. A II. rendű terhelttel szemben 1.239.847 forint erejéig vagyonekhozást rendelt el. Rendelkezett a polgári jogi igényekről, az érdemben megítélt polgári jogi igény után fizetendő eljárási illetékről, a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költségről.

[3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen kizárólag a II. rendű terhelt jelentett be fellebbezést enyhítésért, mivel az ítéletet túl súlyosnak találta, mert nem vették figyelembe az általa megjelölt enyhítő körülményeit; emellett hivatkozott arra, hogy többszörös különös visszaesői minősítése sem helytálló.

[4] A Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2013. október 16. napján megtartott tanácsülésen meghozott 3.Bf.215/2023/11/I. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt vonatkozásában helybenhagyta.

[5] **II.** A bíróságok vádról rendelkező jogerős ügydöntő határozatával szemben a II. rendű terhelt nyújtott be 2023. november 28. napján - tartalma szerint felülvizsgálati indítványnak minősülő – beadványt. Abban hivatkozott arra, hogy nem vették figyelembe az enyhítő körülményeket, valamint joghátrányba került amiatt, hogy a tanácsülésen nem vehetett részt, mivel alapvető joga személyesen megvédeni magát.

[6] A Legfőbb Ügyészség BF.46/2024/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Hivatkozott arra, hogy a felülvizsgálat tárgyát anyagi jogszabálysértés hiányában nem képezheti a jogerős határozatban kiszabott büntetés neve és mértéke. Utalt arra, hogy a büntetés céljára vonatkozó, valamint a büntetés kiszabásának elveit tartalmazó anyagi jogi rendelkezések esetleges megsértése a felülvizsgálatot nem alapozza meg, ezek ugyanis nem olyan rendelkezések, amelyek nem tűrnek mérlegelést. Így nem vizsgálható az sem, hogy a bíróságok a büntetés kiszabása során az enyhítő és súlyosító körülményeket miként vették figyelembe. Erre tekintettel a felülvizsgálati indítványt az enyhítő körülményekre vonatkozó részében törvényben kizártnak tartotta.

[7] Kifejtette, hogy a felülvizsgálati indítvány az eljárási szabálysértésre utaló részében alaptalan, mivel a másodfokú bíróság törvényesen bírálta el az ügyet tanácsülésen, mert a II. rendű terhelt szabályszerű értesítést követően a megadott határidőn belül nyilvános ülés vagy tárgyalás tartása iránti kérelmet nem terjesztett elő, ezért a másodfokú bíróság nem követett el feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést. Ebben a tekintetben

hivatkozott a BH 2018.111. számon közzétett döntésre. Álláspontja szerint a II. rendű terhelt által bejelentett fellebbezést a másodfokú bíróság a Be. 598. § (2) bekezdése alapján törvényesen bírálta el, mert a nyilvános ülés tartását sem a terhelt, sem a védő, sem pedig az ügyészség nem kérte, ekként a hivatkozott felülvizsgálati ok nem állapítható meg. A Be. 427. § (1) bekezdése értelmében ugyanis tanácsülésen a bíróság tagjai és a jegyzőkönyvvezető vannak jelen, azon a terhelt nem vehet részt.

[8] Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Kúria a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatokat a II. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

[9] **III.** A II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa részben törvényben kizárt, részben alaptalan.

[10] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) XC. fejezetében szabályozott felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, annak lefolytatására kizárólag a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a törvényben felülvizsgálati okként megjelölt egyes súlyos jogi hiányosságok miatt kerülhet sor. Olyan anyagi és eljárási szabály megsértésére hivatkozással, amelyet a törvény felülvizsgálati okként nem jelöl meg, felülvizsgálati indítvány nem terjeszthető elő.

[11] A Be. 648. § a) és b) pontjára figyelemmel a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt és eljárási szabálysértés miatt is van helye felülvizsgálatnak.

[12] Azokat az anyagi és eljárási szabálysértéseket, amelyekre felülvizsgálati indítvány alapozható, a Be. 649. §-a sorolja fel. A felülvizsgálat törvényben meghatározott okainak köre nem bővíthető.

[13] A terhelt felülvizsgálati indítványnak tekinthető beadványában foglaltak a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára, illetve a 649. § (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontjában megjelölt hatályon kívül helyezési okra alapított felülvizsgálati indítványnak feleltethetők meg.

[14] 1. A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést. A felülvizsgálati indítványnak sérelmezni kell a kiszabott büntetést, továbbá annak törvénysértő voltát, másfelől pedig arra is hivatkozni kell, hogy a büntetés törvénysértő jellegét a bűncselekmény törvénysértő minősítése, vagy a Btk. más szabályának megsértése okozta.

[15] Jelen ügyben ugyanakkor a terhelt felülvizsgálati indítványában cselekményeinek törvénysértő minősítését nem kifogásolta, az enyhítő körülmények nem megfelelő módon történő figyelembevétele kizárólag a büntetés céljára vonatkozó, valamint a büntetés kiszabásának elveit tartalmazó anyagi jogi rendelkezések nem megfelelő figyelembevételére utal.

[16] A Legfőbb Ügyészség helyesen hivatkozott arra, hogy a kiszabott büntetés, az alkalmazott intézkedés felülvizsgálatának akkor van helye, ha a büntetés minősítése ugyan törvényes, azonban a bíróság a Btk. más szabályának megsértésével törvénysértő büntetést szabott ki, illetve törvénysértő intézkedést alkalmazott; a büntetés vagy neme, vagy mértéke a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik. A büntetés céljára vonatkozó, valamint a büntetés kiszabásának elveit tartalmazó anyagi jogi rendelkezések esetleges megsértése azonban a felülvizsgálatot nem alapozza meg, ezek ugyanis nem olyan rendelkezések, amelyek nem tűrnek mérlegelést. Így nem vizsgálható az sem, hogy a bíróságok a büntetés kiszabása során az enyhítő és súlyosító körülményeket miként vették

figyelembe (BH 2019.158.II.). A törvény önmagában a büntetés mértékét illetően nem teszi lehetővé a felülvizsgálatot.

[17] 2. A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a 607. § (1) bekezdés b) pontjában vagy a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[18] A Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja értelmében feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező ok, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[19] A Be. 599. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság a fellebbezés elintézésére nyilvános ülést tart, kivéve, ha az ügy tanácsülésen intézhető el, vagy tárgyalást kell tartani.

[20] A Be. 598. § (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság tanácsülésen határoz akkor is, ha az ítélet ellen a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést és a tényállás megalapozott, vagy a vádlott terhére bejelentett fellebbezés kizárólag az 593. § (3) bekezdés a) vagy c) pontján alapszik, és nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az ügyészség, a vádlott, a védő vagy a fellebbező nem indítványozta.

[21] A Be. 427. § (1) bekezdésére figyelemmel, a tanácsülésen csak a bíróság tagjai és a jegyzőkönyvvezető vehet részt, ebből következően amennyiben tanácsülés megtartására törvényesen került sor, azon a terhelt nem vehetett részt, így a felülvizsgálati okra történő hivatkozás alaptalan.

[22] Mivel az ügyben az ítélet ellen fellebbezést a II. rendű terhelt vonatkozásában kizárólag a II. rendű terhelt jelentett be a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján az ítélet büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezése, illetve az 583. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint az ítéletnek az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgyát képező rendelkezése (többszörös, különös visszaesői minőség) ellen, ezért a másodfokú bíróság abban az esetben törvényesen bírálta el a fellebbezést tanácsülésen, ha az arról történő szabályszerű értesítést követően a törvényben meghatározott határidőn belül az arra jogosult nyilvános ülés vagy tárgyalás tartását nem kérte.

[23] Az iratok alapján megállapítható, hogy a II. rendű terheltet a 2023. október hó 16. napjára kitűzött tanácsülésről vádlottként a B.29. számon rendszeresített nyomtatványon a főügyészség indítványával egyidejűleg rendelte értesíteni a tanács elnöke 2023. május 12. napján kelt intézkedésével. A terhelt az értesítést és a főügyészségi indítványt kézbesítési íven 2023. augusztus 24. napján átvette. Megállapítható, hogy a terhelt tárgyalás tartását kifejezetten nem kérte, mivel a 2023. augusztus 26-án kelt beadványában kizárólag a büntetése enyhítésének alapjául szóló körülményeket jelölte meg, családi helyzetére hivatkozott. Kétségtelen tény az is, hogy a tanácsülés kitűzéséről rendelkező értesítés alapján a fogva lévő terhelt védője, vagy az ügyészség tárgyalás vagy nyilvános ülés tartását nem kérte.

[24] A Be. 598. (4) bekezdésére figyelemmel a tanács elnöke az 598. § (2) bekezdése szerinti esetben az ügyészséget, a vádlottat, a védőt és a fellebbezőt értesíti a tanácsülés kitűzéséről, a tanács összetételéről, a tanácsülés időpontjáról, és tájékoztatja arról, hogy 8 napon belül a más által bejelentett fellebbezésre, indítványra vagy nyilatkozatra észrevételt tehetnek.

[25] A Be. 598. § (5) bekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy ha a tanács elnöke a (2) bekezdésben meghatározott esetben hivatalból nem tűzött ki nyilvános ülést vagy tárgyalást, a (4) bekezdés szerinti tájékoztatás kiterjed arra is, hogy az észrevétel előterjesztésére rendelkezésre álló határidő alatt nyilvános ülés, vagy tárgyalás kitűzése indítványozható. E határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

[26] A Kúria a BH 2022.70. számon közzétett döntésében kimondta, hogy a Be. 598. § (2) bekezdésében – a tanácsülés megtarthatóságát illetően – meghatározott feltételek közül az első kettő vagylagos (a tényállás megalapozott, vagy a vádlott terhére bejelentett fellebbezés kizárólag az 593. § (3) bekezdés a) pontján alapszik), míg a harmadik (a nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az ügyészség, a vádlott, a védő vagy a fellebbező nem indítványozza) ezekhez kapcsolódóan konjunktív, azaz a harmadik feltétel hiányában a fellebbezés nem bírálható el tanácsülésen annak ellenére sem, ha az első két feltétel valamelyike teljesül. A Kúria gyakorlatára figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltétlen eljárási szabálysértés akkor valósul meg a fellebbezés egyéb feltételei mellett tanácsülésen történő elbírálása esetén, ha a tárgyalás, illetve másodlagosan a nyilvános ülés megtartására irányuló indítványtételi jogát az erre jogosult szabályszerű értesítés hiányában nem gyakorolhatja. Jelen esetben azonban erről nincs szó.

[27] A Kúria rámutat ugyanakkor arra, hogy a terhelt fellebbezése nem csak a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontján alapszik, hanem a többszörös, különös visszaesői minőség vitatása miatt az a Be. 583. § (3) bekezdés b) pontja szerint benyújtott fellebbezésnek is tekinthető, ezért a fellebbezést a másodfokú bíróság azért bírálhatta el tanácsülésen, mert az ítélet ellen a II. rendű terhelt terhére nem jelentettek be fellebbezést és a tényállás megalapozott volt, emiatt a Be. 598. § (2) bekezdésében foglalt feltétele a fellebbezés tanácsülésen történő elbírálásának fennállt.

[28] A Kúria a Be. 659. § (6) bekezdésére figyelemmel a megtámadott határozatot a Be. 649. § (2) bekezdésében foglalt egyéb eljárási szabálysértések tekintetében is felülvizsgálta, és ott megjelölt felülvizsgálati okot nem állapított meg.

[29] **IV.** Mindezekre tekintettel a Kúria a II. rendű terhelt 651. § (2) bekezdés b) pontja és 652. § (4) bekezdése alapján saját javára előterjesztett felülvizsgálati indítványát a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen elbírálva a Veszprémi Járásbíróság 15.B.817/2021/117/I. számú ítéletét és a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.215/2023/11-I. számú végzését Terheltl II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[30] A Kúria végzése ellen a Be. 6. § (4) bekezdése értelmében fellebbezésnek nincs helye.

[31] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul.

[32] A Be. 652. § (7) bekezdése alapján felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal – még más jogosult által is – csak egyszer nyújtható be.

[33] A Be. 656. § (4) bekezdésére tekintettel az ugyanazon jogosult által ismételtelen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtelen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2024. július 9.

Dr. Domonyai Alexa s.k. a tanács elnöke, Dr. Schmidt Péter s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró, Dr. Kardos Andrea s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró